

Na rozloučení...

Od 1. srpna 2017 jsem jmenován farářem v městyse Nové Veselí na okrese Žďár nad Sázavou s dojížděním do Bohdalova. Budu sloužit v kostele, na který jsme se každé nedělní ráno jako malí dívali, když jsme na závěr pěší cesty ze Slavkovic sestupovali z kopce nad Jamami do našeho farního kostelíčka.

Před 9 roky jsem se stal křtinským občanem a jako farář jsem dostal na starost ohromný kostel zvenku pokrytý mědí a nádherně natřený. Panu děkanovi Tomáši Prnkovi za to říkám upřímně Pán Bůh zaplať jménem svým, jménem vaším i jménem poutníků. Křtinský poutní mariánský chrám už v minulosti zářil do celého okolí svou výjimečností. Když ještě na většině domů byly šindele, někde i došky, na našem kostele už byla břidlice a před sto lety na věži dokonce i měď. Proto je pochopitelné, že jsem se snažil, aby náš kostel byl výjimečný i uvnitř, aby to v něm bylo trochu jiné než v ostatních budovách církevních i necírkevních.

Na každé schůzi, na každém společenském setkání jsou osloveny nejprve dámy a pak pánové. Je to v pořádku, ženě patří úcta po celém světě. V janském kostele nám pan farář však říkal: Bratři a sestry. Proč bychom se museli přizpůsobovat občanským zvyklostem, když v Bibli čteme, že byl nejprve stvořen muž a pak žena. Je pravda, že maminka je každému člověku osobou nejmilejší, ale všichni potřebujeme rodinu: tatínka i maminku. Proto i ve mších svatých za rodiče jsem vždycky psal nejprve jméno tatínka či dědečka, a až po něm manželku – maminku či babičku. Opravdu to v kostele nemusí být jako na schůzi, kdy každý předseda nejprve přivítá sestry a pak bratry.

Ke kostelu patří i škola, ta první křtinská byla na faře, později na Pusté straně až přes střed obce doputovala úplně na vrchol strany protější. V kostele to nemusí být jako ve škole, i když více znalostí neuškodí nikomu. Ve školách jsou dnes třídy pro vyučování a třídy pro družinu. Je to v pořádku, děti se potřebují pobavit a proběhnout, aby si odpočaly. Snažil jsem se, aby to v kostele nebylo jako v družině. Farníci i občané se mají družít, sdružovat – a Křtinské spolky v tom mohou být vzorem celému kraji – ale v domě Božím to má být jiné. Samozřejmě nic nenamítám proti pobíhání malých dětí, ty v kostele všichni vidíme rádi. A chodte s nimi už od malička a nemusí to být jen pěšky, jako tenkrát do Jam.

Kostel je dům modlitby. Pan farář v Jamách začínal každou neděli slovy: Prosím vás, abyste se se mnou nábožně pomodlili za I já jsem vás zval, moji bratři a sestry, abyste se se mnou modlili – za naši farnost, za náš městys, za naše živé i zemřelé. Mnohokrát mě žádali i lidé zdaleka, abych se pomodlil za jejich nemocné nebo jinak zkoušené přátele. Na poutním místě je takřka povinností vyhovět takové prosbě. A v mariánském kostele - a nejen tam – je ideální modlitbou růženec. Jsem rád, že jsem se ho až na pár výjimek nikdy nemodlil sám. Podařilo se také zviditelnit (vlastně zeslyšitelnit) Křtiny po celé ČR tím, že se naše farnost pravidelně modlí růženec na Rádiu Proglas.

Děkuji křtinskému panu starostovi za článek v minulém Zpravodaji, ve kterém nám objasnil, co to znamená pasportizovaná a nepasportizovaná cesta. Popsal všechny starosti, které mívají starostové, když se tyto dva pojmy přehodí. Se stejnou bolestí se setkáváme i my kněží: Běžně po nás lidé chtějí, co vidí jinde, i když to neodpovídá biblickému, uklidňujícímu a modlitebnímu poslání kostela.

Opravdu nelze říkat manželský slib jinak, než jak jej vyhlásil Pán Ježíš a není možné měnit svatební obřady, které se v církvi už po staletí užívají. Stejně tak je dáno, kdo a o čem

má mluvit na pohřbu (pro zajímavost: nemá to být žádná chvalořeč a vůbec už ne popis zabíjaček nebo procházek s pejskem v lese a z ambony se má číst jen slovo Boží nebo pronášet přímluvy a modlitby) a jaká hudba se hodí anebo nehodí k pohřebním či jiným obřadům. Opravdu je v kostele potřeba dbát na klid a usebranost (a muži od 3 let výše také na smeknutí čepice i cyklistického šátku), ačkoli se tolik návštěvníků tak rádo hlasitě baví. Občas i v cizím jazyce. Naše české rčení však zní trochu jinak: Bylo tam ticho jako v kostele. Opravdu je nutné, aby tím hlavním v domě Božím byla bohoslužba a osobní i společná modlitba a ne jen představení, po kterém zatleskáme lidem, kteří je předvedli.

V modlitbě se snažíme Bohu něco říci, především litovat, děkovat a svěřovat. To jsou její hlavní body. I já lituji a prosím Boha i vás za odpuštění, pokud jsem někoho za těch 9 let zklamal. I já děkuji Bohu a Matce jeho Syna za milost služby v její blízkosti a vám všem za každou pomoc a spolupráci. I já svěřuji do Božího milosrdenství a ochrany Panny Marie sebe i všechny své farnosti. Naše křtinská byla mou desátou. Všem, kdo v ní bydlí a pracují, všem v penzionu i všem poutníkům sem přicházejícím přeji vše dobré. A křtinské chase přeji, ať se letošní i další hody podaří. A žehnám všem svým farnostem – minulým, současným i budoucím. Kéž Bůh dá, abychom se jednou sešli v jeho království, protože „každý z nás na této zemi poutníkem je k věčnosti“.

TŘI NESTEJNĚ VELKÉ TŘETINY (jako v hokeji)

Ve farnosti, kterou postihne změna kněze, je třetina lidí, kteří ji přijmou s velkou lítostí. Byli na něj zvyklí a dobře se jim spolupracovalo. Druhá třetina lidí si oddechne. V každé farnosti jsou pochopitelně lidé, kterým farář „nesedne“ a není to ani jejich ani jeho vina. Proto jsem byl rád, že zde byl(i) se mnou vždycky kaplan(i) a že farníci měli možnost si vybrat. Třetí třetina jsou lidé, kteří vždycky půjdou se svým duchovním pastýřem, protože jsou pevně přesvědčeni, že každý kněz, ať je mladý nebo starý, ať chodí v černém nebo v kraťasech, ať zpívá nebo bručí, chce vést svěřené ovečky k Dobrému Pastýři Kristu. Na třetí třetině vždycky záleží, nejen v hokeji, ale i ve farnosti. Moc bych si přál, aby ta třetí byla ve všech našich třech farnostech ta nejsilnější.

Toto jsem napsal do městských novin ve Velkém Meziříčí, odkud jsem se před 9 lety stěhoval do Křtin. Nejprve jsem to řekl v kapli v Mostišťích při kázání. V sakristii mně pak desetiletý ministrant Stanislav řekl: „Pane děkan, já su ta třetí třetina. Budu ministrovat dál.“

Mons. Jan Peňáz, křtinský farář 2008 – 2017, kněz poutník